

DE KWALITEIT VAN VVE IN DE GEMEENTE UDEN IN 2012

Definitief

Utrecht, december 2012

H3480467

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

INHOUD

Voorwoord 5

1 VVE in de gemeente Uden 9

1.1 Overzicht van de voor- en de vroegscholen in Uden 9

1.2 Lijst met de VVE-documenten die de gemeente heeft aangeleverd 10

1.3 Het gemeentelijke VVE-beleid 11

2 De oordelen over de voor- en de vroegscholen 13

2.1 Het bereik 13

2.2 Oordelen op de indicatoren van voor- en vroegscholen 13

3 Conclusies 19

**Bijlage 1: de beantwoording van de digitale vragenlijst door de gemeente
21**

**Bijlage 2 De resultaten op de digitale vragenlijsten van de voor- en de
vroegscholen 27**

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Voorwoord

In de Memorie van Toelichting bij de OKE-wet wordt een zogenaamde VVE-bestandsopname aangekondigd. In 2007 (en 2008 en 2009) heeft de onderwijsinspectie die al uitgevoerd in de vier grote steden en in 2010-2011 met de middelgrote steden. Nu is 'doorgestart' met de overige gemeenten die onderwijsachterstandmiddelen krijgen van het Rijk.

In 2010 is de OKE-wet aangenomen en wordt vanuit dat kader na de bestandsopname in deze gemeente het inspectietoezicht op de kwaliteit van VVE "signaalgestuurd" vorm gegeven. Dat houdt in dat in principe periodiek afspraken met de gemeente gemaakt worden over de onderwerpen en de locaties waarop 'VVE-toezicht' zal worden gehouden.

De bevindingen uit dit rapport over de bestandsopname VVE kunnen daarvoor als uitgangspunt worden genomen.

De hoofdinspecteur primair onderwijs,
dr. A. Jonk

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Inleiding

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in de gemeente Uden. VVE is bedoeld voor jonge kinderen die onvoldoende zijn toegerust voor een soepele instroom in het basisonderwijs, waardoor ze grote kans lopen om achterop te raken.

In het rapport wordt allereerst de kwaliteit van het VVE-beleid op gemeentelijk niveau gewaardeerd. Dat is gebeurd in de vorm van een zelfrapportage (in lijn met artikel 12 van de WOT) van de gemeente over haar VVE-beleid: zie hoofdstuk 1 en bijlage 1. De inspectie heeft deze zelfevaluatie geverifieerd.

Vervolgens worden in hoofdstuk 2 de oordelen van de inspectie over de bezochte locaties gepresenteerd. Dat gebeurt in de vorm van overzichtstabellen met daarin:

- de oordelen van de inspectie over de bezochte locaties;
- of de zelfbeoordelingen afwijken van de inspectieoordelen.

Na iedere overzichtstabel wordt een toelichting gegeven door de inspectie.

In bijlage 1 is het gehele overzicht opgenomen van de door de gemeente gegeven antwoorden. Bijlage 2 bevat een overzicht van de zelfevaluaties van de locaties. Iedere bezochte locatie heeft een inspectierapport met de bevindingen ontvangen.

Hoofdstuk 3, tenslotte, bevat de conclusies over kwaliteit van VVE in deze gemeente.

Dit rapport gaat dus over de volgende onderwerpen:

1. De zelfrapportage van de gemeente over haar VVE-beleid en de verificatie daarvan door de inspectie.
2. De oordelen van de onderwijsinspectie over de voor- en de vroegscholen en de mate van overeenkomst met de oordelen uit de zelfevaluaties.
3. De conclusies van de onderwijsinspectie.

Bij de beoordeling wordt gewerkt met een vierpuntsschaal:

1. *Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig.*
Deze kwalificatie geeft aan dat echt iets verbeterd dient te worden.
2. *Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. *Voldoende*
4. *Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen.*
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat anderen hiervan kunnen leren.

1 VVE in de gemeente Uden

De gemeente Uden heeft aan de hand van een digitale vragenlijst haar eigen VVE-beleid beoordeeld tegen de OKE-wet en het VVE-toezichtkader van de onderwijsinspectie, dat in de Staatscourant is gepubliceerd.

De digitale vragenlijst levert de volgende informatie:

- Het overzicht met de voor- en de vroegscholen: zie paragraaf 1.1
- De lijst met de VVE-documenten die de gemeente heeft aangeleverd: zie paragraaf 1.2
- De zelfbeoordeling van VVE-context en –condities: zie paragraaf 1.3.

1.1 Overzicht van de voor- en de vroegscholen in Uden

In de gemeentelijke digitale vragenlijst is gevraagd naar een overzicht met de VVE-peuterspeelzalen en –kinderdagverblijven (dus: de voorscholen) en de bijbehorende vroegscholen (de VVE-basisscholen). Gemeenten bekostigen sinds 2006 niet langer de vroegscholen, waardoor ze nu vaak geen betrouwbaar beeld meer hebben van welke vroegscholen er zijn. Daarom heeft de onderwijsinspectie, in samenspraak met de gemeente en de schoolbesturen (en met gebruikmaking van de DUO-telgegevens per 1 oktober 2011 met het percentage gewichtenkinderen van 4 en 5 jaar), dat overzicht nader ingevuld: zie tabel 1.1.

Tabel 1.1: Overzicht van de voor- en vroegscholen in de gemeente Uden

Voorschool: peuterspeelzaal	Voorschool: kinderdagverblijf	Vroegschool: basisschool
Rommelpot*		Bitswijk*
Pippeloentje*		St. Jozefschool*
De Vlinder*		De Brinck / Jan Bluysen
't Soosje*		De Leeuwerik* / Paulusschool / Bedir
De Harlekijn		De Springplank
't Rupsje	Zuiderzon 1 / Zonnewijzer	De Cirkel / 't Mulderke
't Vuurvliegje		De Vlonder / de Palster / Camelot
De Blokkertjes	De Bengeltjes	Den Dijk
't Pieperhofke	Zeester	De Vlieger
	Baloe*	
	Villa Volkel	
		De Meent*

Tabel 1.2: Lijst van scholen binnen de gemeente Uden die een vragenlijst hebben ontvangen

Peuterspeelzaal
Pippeloentje
De Rommelpot
't Soosje
De Vlinder
De Blokkertjes
't Pieperhofke
't Vuurvliegje
't Rupsje
De Harlekijn
Kinderdagverblijf
Baloe
Villa Volkel
De Vlieger
Zonnewijzer

De Bengeltjes
Zeester
Zuiderzon 1
Basisschool
Bitswijk
De Meent (andere methode)
De Leeuwerik
De Brinck
St. Jozefschool
De Bitswijkschool
De Vlieger
Den Dijk
Camelot
De Palster (andere methode)
De Vlonder
't Mulderke
De Cirkel
De Springplank
Bedir
Sint Paulus
Jan Bluysen (andere methode)
St. Jozef

Toelichting

De voor- en vroegscholen die naast elkaar staan in tabel 1.1 vormen een VVE-koppel of werken met elkaar samen.

Slechts een deel van de hierboven genoemde voor- en vroegscholen is ook fysiek bezocht. Deze zijn in tabel 1.1 gemarkeerd met een *. Hiernaast heeft de inspectie, na overleg met de betrokken besturen, enkele andere locaties in het onderzoek opgenomen.

In de dagelijkse praktijk blijkt er namelijk een discrepantie te bestaan tussen de eerste opgave vanuit de gemeente en de binnen het veld van voor- en vroegscholen beleefde werkelijkheid. Dit kwam onder andere tot uiting door het oningevuld terugsturen van enkele vragenlijsten met als argument dat de betreffende school zichzelf niet zag als VVE-locatie.

Een tweede constatering van de inspectie is, dat er weliswaar een verband gelegd kan worden tussen peuterspeelzalen en basisscholen, evenals tussen kinderdagverblijven en basisscholen, maar dat dit nog niet betekent dat er daadwerkelijk wordt samengewerkt.

Hier staat tegenover dat enkele andere scholen, naar hun eigen inzicht onterecht, niet op de lijst van de gemeente met VVE-locaties staan. De verklaring daarvoor is, dat de gemeente alleen die basisscholen in het VVE-beleid heeft meegenomen die werken met één en hetzelfde programma. Hierdoor zijn enkele scholen met relatief veel leerlingen uit de VVE-doelgroep voor de gemeente buiten beeld gebleven. Aangezien deze scholen wel vallen onder de criteria die de inspectie voor de vroegscholen aanhoudt (meer dan 15 procent gewogen leerlingen) hebben zij wel de zelfevaluatievragenlijst ontvangen (en ingevuld).

Een deel van de in de lijsten vermelde kinderdagverblijven bedienen een groot gebied, zonder een directe werkrelatie met één of meer vroegscholen. Andersom komt ook voor. Basisschool De Meent heeft bijvoorbeeld geen vaste werkrelatie met een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf.

1.2 Lijst met de VVE-documenten die de gemeente heeft aangeleverd

Van de gemeente Uden en heeft de inspectie de volgende notities ontvangen.

- kadernotitie VVE 2011-2014
- uitvoeringsplan VVE 2011-2014
- Udense overdrachtslijst (conceptversie)
- Definitief projectplan VVE
- VVE beschikking 2012

- Bijlage beschikking Piramide VVE-intensief 2012 inclusief voorbereiding
- Pedagogisch beleidsplan peuterspeelzalen
- 20100417Rapportage resultaten VVE-traject gemeente Uden
- Lijst met aanbevelingen

1.3 Het gemeentelijke VVE-beleid

In deze paragraaf worden de bevindingen van de inspectie over het gemeentelijk VVE-beleid weergegeven. Bijlage I bij dit rapport bevat de zelfevaluatie van de gemeente: vragen, antwoorden en beoordelingen van het gemeentelijke beleid, op de twee domeinen VVE-beleidscontext en de VVE-condities.

Per domein wordt weergegeven op welke punten de gemeente haar eigen beleid en uitvoering als voldoende ('3') beoordeelt, waar nog verbeterpunten worden gezien zonder ('2') als met ('1') afspraken en op welke punten de gemeente als een voorbeeld voor anderen gezien wordt ('4'). De inspectie baseert haar bevindingen op de uitkomsten van de zelfevaluatie en haar eigen verificatie door middel van documentenanalyse, gesprekken met betrokkenen en informatie uit locatiebezoeken. Waar de bevindingen van de inspectie afwijken van de oordelen van de gemeente wordt dit vermeld en onderbouwd.

HET GEMEENTELIJKE VVE-BELEID	Oordeel
1a1 Definitie doelgroepkind	3
1a2 Bereik: het aantal kindplaatsen (peuters)	2
1a3 Toeleiding	2
1a4 Ouders	2
1a5 Integraal VVE-programma	3
1a6 Externe zorg	3
1a7 Interne kwaliteitszorg van de voor- en de vroegscholen	3
1a8 Doorgaande lijn	2*
1a9 Resultaten	2
1b VVE-coördinatie op gemeentelijk niveau	3
1c Systematische evaluatie en verbetering van VVE op gemeentelijk niveau	3

DE VVE-CONDITIES	Oordeel
2a GGD-rapport	3
2b Gemeentelijk subsidiekader	2

Verificatie:

De verificatie laat het volgende beeld zien.

1. Verbeterpunten met een afspraak.
Géén.

2. Verbeterpunten

Het belangrijkste punt bij de voor- en vroegscholen is dat er tussen de gemeente en de scholen en schoolbesturen tot nu toe vooral procesmatige afspraken zijn gemaakt en nog weinig concrete, inhoudelijke over VVE. Daaruit komen de volgende verbeterpunten naar voren:

- de te behalen resultaten met VVE;
- de afstemming van de definities van doelgroepepeuter en -kleuter;
- het volledig in kaart brengen van het aantal doelgroepkinderen. Hierbij speelt een rol dat er van enkele éénpitters niet bekend is hoeveel kinderen tot de doelgroep behoren;
- de mogelijkheid om in het basisonderwijs een herindicatie aan te vragen is niet expliciet geregeld, terwijl daar soms wel aanleiding toe bestaat.

Verder constateert de inspectie, samen met de gemeente Uden verbetermogelijkheden op de volgende punten:

- De gemeente geeft aan, dat er op het gebied van de toeleiding een omissie bestaat. De JGZ heeft weliswaar expliciet de taak doelgroep kinderen te identificeren. Zij doet dit ook structureel en op basis van de beschikbare informatie. Toch blijkt het mogelijk dat de JGZ bepaalde

kinderen over het hoofd ziet als behorend tot de VVE-doelgroep. Voor een enkel kind komt dat, omdat de ouders hun kinderen het liefst buiten beeld van zorgverleners houden. De toeleiding is ook niet optimaal, omdat er kennelijk onvoldoende afspraken zijn gemaakt over het geven van advies aan ouders over locaties die het best kunnen inspelen op de geconstateerde risico's in de ontwikkeling van kinderen die duidelijk tot de VVE-doelgroep behoren.

- De doorgaande lijn: de coördinatie tussen voor- en vroegschool, de doorstroom, het aanbod, het pedagogisch handelen. Op die gebieden zou de gemeente, eventueel via de breed samengestelde Stuurgroep, nadere afspraken kunnen maken.
- Het ouderbeleid: de analyse en de invulling ervan, het bereik van de ouders, en het informeren van ouders over de ontwikkeling van hun kind. Dat geldt zowel voor de voor- als voor de vroegscholen. De gemeente neemt op dit gebied zelf een terughoudende positie in, terwijl die ook pro-actief kan worden ingevuld.
- De doorstroom van voorschool naar vroegschool gebeurt vrijwel geheel op basis van de persoonlijke keuze van de betreffende ouders. Op dit terrein zijn in sommige situaties zelfs geen afspraken gemaakt tussen in één gebouw ondergebrachte en volgens de gemeente aan elkaar gekoppelde locaties. Vanuit een oogpunt van de doorgaande leerlijnen zijn afspraken wenselijk over een eventuele sturing op dit gebied.
- De inspectie heeft vastgesteld dat de gemeente het uitvoeringsplan VVE jaarlijks wil evalueren en die procedure zal onderbrengen in het nieuwe LEA. Voor de inspectie betekent dit, dat er op dit moment nog géén sprake is van een sluitende evaluatie van de belangrijkste onderdelen van VVE. Vandaar de bijstelling van de waardering 3 naar 2 (verbeterpunt). Er zijn bijvoorbeeld géén heldere streefdoelen vastgelegd voor de effecten van het uitgezette beleid. Daarom kan er geen sluitende evaluatie worden uitgevoerd aan het eind van de planningsperiodes. En ook op de jaarlijkse tussenmomenten vindt tot nu toe geen eenduidige monitoring plaats. Uitwerking van de monitoring en evaluatie is dan ook meer dan gewenst.

3. Voorbeelden voor anderen.

Onderstaande voorbeelden zijn niet rechtstreeks te herleiden tot de in de tabel hierboven opgenomen waarderingen. Die zijn namelijk op domeinniveau geformuleerd. De voorbeelden hieronder gaan over onderdelen daarvan.

- De gemeente Uden heeft in 2011 twee keer zo veel kindplaatsen gecreëerd als zij diende te realiseren.
- Het scholingsniveau van de leidsters op de voorscholen is een voorbeeld voor anderen. De gemeente heeft in de afgelopen jaren, in samenspraak met de besturen van de betrokken organisaties vooral geïnvesteerd in de scholing van alle leidsters, pedagogisch medewerkers en leraren die zijn gaan werken met het gemeenschappelijk ondersteunde programma voor de VVE-doelgroep. Het resultaat is dat vrijwel al deze personen inmiddels zijn gecertificeerd. De enige kanttekening hierbij is dat het personeel van enkele andere locaties niet hebben meegedaan aan de centraal geregelde scholing. Een keuze waar de betrokken besturen mee hebben ingestemd, omdat deze locaties werken met een ander programma.

2 De oordelen over de voor- en de vroegscholen

De voor- en vroegscholen uit het overzicht in paragraaf 1.1 hebben een digitale vragenlijst gekregen om zelf te rapporteren over de kwaliteit van VVE. De vragen zijn rechtstreeks afkomstig uit het VVE-waarderingskader, met dien verstande dat sociaalwenselijke antwoorden vermeden zijn door ofwel de formulering van de vragen, ofwel bepaalde indicatoren (zoals de beoordeling van het pedagogisch klimaat en het educatief handelen) niet op te nemen in de vragenlijst.

Elke voor- en vroegschool heeft de eigen zelfrapportage teruggekregen, inclusief de bijbehorende oordelen.

Paragraaf 2.1 bevat informatie over het gerealiseerde bereik. In paragraaf 2.2 staan de inspectieoordelen op de aspecten 'condities', 'ouders', 'proceskwaliteit', 'ontwikkeling, begeleiding en zorg', 'kwaliteitszorg', 'doorgaande lijn', en 'resultaten'. Ook wordt per indicator aangegeven of het inspectieoordeel afwijkt van de zelfbeoordelingen van de VVE-locaties: een '=' geeft aan dat die overeenkomen, een '+' geeft aan dat het inspectieoordeel positiever is en een '-' dat het negatiever is.

2.1 Het bereik

Voor een goed begrip van de kwaliteit van VVE is het nodig dat en zo groot mogelijk deel van de doelgroep wordt bereikt.

Volgens opgave van de VVE-locaties zaten er in juni 2012 106 doelgroep kinderen op de voorscholen (zie tabel 2.1) Hierbij valt op dat er kennelijk op géén van de kinderdagverblijven doelgroepkinderen staan ingeschreven, althans niet op het moment van invullen van de zelfevaluatie.

Tabel 2.1 Het aantal (doelgroep)peuters op de verschillende voorscholen: peuterspeelzalen en kinderdagverblijven.

VVE Peuterspeelzaal	aantal peuters	waarvan doelgroep
De Blokkertjes	32	0
't Pieperhofke	46	10
Baloe	17	0
't Vuurvliegje	48	12
De Vlinder	29	18
't Rupsje	69	8
't Soosje	48	8
De Rommelpot	59	14
Pippeloentje	29	15
De Harlekijn	67	21

VVE Kinderdagverblijf	aantal kleuters	waarvan doelgroep
Villa Volkel	0	0
De Vlieger	19	0
Zonnewijzer	16	0
De Bengeltjes	14	0
Baloe	43	20
Zeester	8	0
Zuiderzon 1	17	0

2.2 Oordelen op de indicatoren van voor- en vroegscholen

Alle peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen met doelgroepkinderen in de gemeente hebben een digitale vragenlijst ontvangen. Deze is ingevuld en getourneerd door alle locaties. In de vragenlijst heeft iedere locatie aangegeven hoe ze zichzelf beoordeelt op het gebied van VVE.

De inspectie heeft ter verificatie van de zelfevaluaties 11 locaties met doelgroepkinderen bezocht.

- 4 peuterspeelzalen
- 1 kinderdagverblijf
- 5 vroegscholen (groep 1 en 2 van basisscholen).

De tabel uit paragraaf 1.1 laat zien dat de meeste bezochte peuterspeelzalen samenwerken met een vroegschool.

Het onderzoek bestond uit lesobservaties, gesprekken en documentenanalyse.

In onderstaande tabellen staan de oordelen van de inspectie op de locaties die bezocht zijn. In de laatste kolom wordt aangegeven of de inspectieoordelen overeenkomen (=), positiever zijn (+) of negatiever zijn (-) dan de antwoorden op de vragenlijst die aan alle voor- en vroegscholen gestuurd zijn. Er wordt een '+' of een '-' gegeven als het gemiddelde oordeel 0,1 hoger of lager is, dus als het verschil in totaal meer dan 0,2 is.

In bijlage 2 staan de zelfbeoordelingen op de vragenlijsten.

Het aantal oordelen per indicator kan verschillen, omdat op sommige locaties geen oordeel is gegeven.

Onder iedere tabel wordt een toelichting gegeven.

Bij een deel van de vragen tellen de totalen niet op tot het aantal onderzochte dan wel bevraagde locaties. Dit komt deels doordat niet alle vragen zowel van toepassing zijn op de voor- als op de vroegscholen. Een andere verklaring is dat bij sommige indicatoren in de praktijk redelijkerwijze geen oordeel gegeven kon worden.

NB Bij sommige indicatoren tellen de totalen niet op tot het aantal onderzochte locaties. Dat komt omdat de betreffende indicatoren op een locatie soms als niet van toepassing zijn gewaardeerd.

CONDITIES	1	2	3	4	Vershil bezoek - vragenlijst
A0.0 Samenwerking met voor/vroegschool					
A0.1 Recent GGD-rapport			5		=
A0.2 VE-basisvoorwaarden		1	4		+
A1.2 Kwaliteit programma					=
A2 Groepsgrootte			5		=
A3 "Dubbele bezetting"		5	5	1	=
A4.1 VVE-tijd per week		1	4		+
A5.2 Opgeleide leidsters			5		=
A5.3 Nederlands spreken			5		=
A5.4 VVE-geschoold		3	4	4	+
A5.5 Jaarlijks opleidingsplan			5		=

Toelichting

In de conditionele sfeer voldoet een groot deel van de in dit onderzoek meegenomen VVE-locaties aan de gestelde normen.

Het verbeterpunt bij de dubbele bezetting is, dat er op de vroegscholen niet structureel is geregeld op welke momenten er extra capaciteit ingezet zou moeten worden om tegemoet te komen aan de noodzaak de kinderen uit de VVE-doelgroep minstens een deel van de week extra aandacht te geven. Mogelijkheden daarvoor zijn het inzetten van een tutor, het geven van voor- dan wel aanvullende instructie aan de VVE-kinderen op onderdelen van het gehanteerde programma en het thema dat op dat moment centraal staat.

De hoge score voor de indicator VVE-geschoold komt door het al enige jaren geldende beleid binnen de peuterspeelzalen, dat alle medewerkers gecertificeerd zijn voor het gebruik van het gehanteerde programma (Piramide). Op de vroegscholen is nog niet iedereen daar voldoende in geschoold, onder andere door wisselingen binnen de teams.

OUDEERS	1	2	3	4	Vershil bezoek - vragenlijst
B1 Gericht ouderbeleid		11			=
B2 Vooraf info aan ouders		5	6		=
B3 Intake			11		=
B4 Thuis VVE			11		+
B5 VVE-participatie		2	9		+
B6 Info ouders ontwikkeling			6	5	=
B7 Thuistaal			11		+

Toelichting

Net als in veel andere (kleinere) gemeenten heeft de inspectie de nodige kanttekeningen geplaatst bij de manier waarop de VVE-locaties binnen Uden vorm geven aan hun ouderbeleid. Enerzijds komt dit door de beperkte afspraken hierover op gemeentelijk niveau. Anderzijds heeft dit ook te maken met een gebrek aan sturing en ondersteuning vanuit de bevoegde gezagen van de voor- en vroegscholen. Bovendien is kennelijk onvoldoende duidelijk bij zowel de ouders, als het personeel op de VVE-locaties, dat juist een doelgericht ouderbeleid van cruciaal belang is voor het slagen van het VVE-beleid.

Waar het vooral aan ontbreekt is een analyse van de kenmerken van de kinderen uit de VVE-doelgroep en wat dat betekent voor de opzet en inrichting van de dagelijkse praktijk. Verder blijken ouders niet altijd goed te beseffen wat de doelen van VVE zijn en wat dat voor hen zelf betekent. De schriftelijke en mondelinge informatie die zij daarover krijgen is kennelijk niet voor iedere ouder goed te doorgronden.

Naast deze verbeterpunten signaleert de inspectie ook enkele positieve ontwikkelingen. De eerste betreft de opzet van de intake, die volgens een heldere lijn verloopt en bij de overgang van voor- naar vroegschool steunt op een degelijk, in de hele gemeente gehanteerd instrument. Ook dragen de organisaties er zorg voor dat de ouders thuis activiteiten met hun kinderen kunnen uitvoeren, die in het verlengde liggen van wat er op de locatie zelf gebeurt. De participatie bij specifieke VVE-activiteiten voldoet eveneens aan de gestelde norm.

NB in onderstaande tabel baseert de inspectie zich vrijwel alleen op de eigen observaties in de groepen. In de zelfevaluaties zijn hierover géén gegevens opgevraagd. Vandaar dat er dan ook geen indicaties zijn opgenomen van verschillen in de beoordeling.

KWALITEIT VAN DE UITVOERING VAN VVE	1	2	3	4	Vershil bezoek - vragenlijst
C1.1 Integraal programma			11		=
C1.2 Doelgerichte planning		2	9		=
C1.3 Aanbod taal			10		
C1.4 Aanbod differentiatie		5	6		
C2.1 Pedagogisch handelen			10		
C2.2 Gedragsgrenzen			10		
C2.3 Soc/pers vaardigheden		2	8		
C2.4 Autonomie kind		1	9		
C2.5 Inrichting ruimte		2	8	1	
C3.1 Afstemming leidsters		1	9		
C3.2 Activ taalontwikkeling			9		
C3.3 Interactie bevorderen		4	5	1	
C3.4 Betrokken kinderen		1	9		
C3.5 Aanpakgedrag		5	5		
C3.6 Responsiviteit			10		
C3.7 Afstemmen op ontw.			10		

Toelichting

Op verreweg de meeste indicatoren die de inspectie zelf heeft beoordeeld op grond van de uitgevoerde observaties en gesprekken ontstaat een positief beeld. In de afgelopen jaren hebben de betrokken organisaties van de voor- en vroegscholen veel tijd en energie gestoken in het introduceren van en werken met een integraal programma voor VVE. De gegeven scores bevestigen dat beeld.

Wat nog nadere aandacht vraagt is op de eerste plaats het aanbrenge van meer differentiatie in het aanbod, op grond van vastgestelde verschillen in ontwikkelingsbehoeften van de kinderen. Een tweede aandachtspunt op de nodige locaties is het leren hanteren van meer hedendaagse vormen van het educatief/didactisch handelen. Een deel van de personeelsleden heeft nog moeite om de hierbij horende werkwijzen consequent toe te passen in de dagelijkse praktijk. Het bevorderen van interactie tussen en met kinderen en het uitdagen tot bepaald aanpakgedrag (strategieën) vormen hierbij belangrijke schakels.

Hier staan enkele zeer positieve observaties tegenover waarbij de inrichting van één locatie er boven uit stak en op een van de locaties ook de interactie met de kinderen als voorbeeld voor anderen is aangeduid.

Op alle onderzochte locaties heeft de inspectie zich positief uitgelaten over de kwaliteit van het gekozen (integrale) programma, ook als dat niet het door de gemeente 'voorgeschreven' programma was.

Uit de gegeven waarderingen kan eveneens worden opgemaakt, dat de inspectie positief staat tegenover het pedagogisch handelen in de groepen, het stellen van gedragsgrenzen, het op een positieve manier reageren op vragen en behoeften van de kinderen en de afstemming van het handelen op verschillen in ontwikkeling. Kijkend naar de scores voor afstemming en de betrokkenheid van de kinderen bij de aangeboden activiteiten kan verder de conclusie worden getrokken dat de kwaliteit van het handelen op de door de inspectie zelf onderzochte VVE-locaties van een behoorlijk niveau is.

ONTWIKKELING, BEGELEIDING EN ZORG	1	2	3	4	Vershil bezoek - vragenlijst
D1.1 Volgen ontwikkeling		1	10		=
D1.2 Planmatige begeleiding		3	6		+
D1.3 Evaluatie begeleiding		5	6		=
D1.4 Begeleiding taalontw			8		+
D2.1 Externe zorg?		3	8		=
D2.2a Aanmelden externe zorg					=
D2.2b Overleg ouders externe zorg					=
D2.3 Volgen ext zorg		1	10		=

Toelichting

Zowel op de voor- als op de vroegscholen worden de vorderingen van de kinderen gevolgd met deugdelijke instrumenten. Daarin ligt de basis voor de begeleiding en zorg, die in het algemeen van voldoende kwaliteit is op alle in dit onderzoek meegenomen indicatoren.

Het systematisch evalueren van de effecten van de gegeven aandacht is echter nog geen gemeengoed op alle voorscholen. Verder is het nog niet op alle voorscholen gebruik om de te geven extra aandacht op een eenduidige manier vast te leggen.

KWALITEITZORG BINNEN DE VOOR- C.Q. VROEGSCHOOL	1	2	3	4	Vershil bezoek - vragenlijst
E1 VVE-coördinatie binnen		1	10		=
E2 VVE evalueren		10	1		-
E3 Opbrengsten evalueren		2	9		=
E4 Verbetermaatregelen		7	4		-
E5 VVE borgen		6	5		-
E6 VVE in kwazo-bs		3	3		=

Toelichting

Opvallend in bovenstaande tabel is, dat de coördinatie binnen de eigen locatie wel vrijwel overal voldoende is geregeld, terwijl de inspectie ook vaststelt dat het over elkaars muren kijken en gezamenlijk optrekken (zie F1, hierna) daar behoorlijk bij achter blijft.

Verder blijken het systematisch evalueren van de gang van zaken, het opstellen van verbetermaatregelen en het borgen van gemaakte afspraken over VVE behoorlijke verbeterpunten.

Dat de inspectie het evalueren van de opbrengsten wel positief beoordeelt komt door het gebruik binnen alle voorscholen in Uden van de peutertoets. Het is daarbij alleen nog zaak in de

analyses onderscheid te maken tussen de gerealiseerde vooruitgang van doelgroep en niet-doelgroep kinderen. Een dergelijk onderscheid maken de vroegscholen ook nog niet bij het maken van hun trendanalyses.

DOORGAANDE LIJN	1	2	3	4	Vershil bezoek - vragenlijst
F1 VVE-coördinatie tussen	8	3			-
F2 Doorstroom	5				-
F3 Warme overdracht	3	6	2		=
F4 Afstemming aanbod	7	4			=
F5 Afstemming ped/educ	11				=
F6 Afstemming over ouders	11				=
F7 Afstemming begeel/zorg	11				=

Toelichting

Op verreweg de meeste onderdelen van de 'doorgaande lijn' zien zowel de locaties zelf, als de inspectie flink wat verbeterpunten. In feite is er nog nauwelijks sprake van goed uitgewerkte voorbeelden van inhoudelijke afstemming op die gebieden die juist van belang zijn voor het uiteindelijke slagen van het VVE-beleid. Alleen op het terrein van de warme overdracht is al wel enige vooruitgang zichtbaar. Maar ook dan blijkt de samenwerking tussen de locaties die het meest op elkaar zijn aangewezen niet optimaal te functioneren, soms zelfs als beide locaties in één en hetzelfde gebouw zijn ondergebracht.

Waar Uden al langer de nodige energie in heeft gestoken is het hanteren van overdrachtslijsten. In oktober 2012 is daarvan een aangepaste versie vastgesteld en doorgevoerd bij alle organisaties van voor- en vroegscholen.

OPBRENGSTEN VAN VVE	1	2	3	4	Vershil bezoek - vragenlijst
G1 VVE-resultaten meten	4				
G2 Niveau VVE-resultaten	3	1			
G3 Verlengde kleuterperiode	3	3			=

Toelichting

Aangezien er binnen de gemeente Uden géén concrete afspraken zijn gemaakt over de te realiseren VVE-resultaten, kan het de locaties niet euvel worden geduid, dat zij dat nu nog niet systematisch doen. In een deel van de basisscholen wordt hier overigens al voorzichtig mee gewerkt, resulterend in trendanalyses voor de groepen 1 en 2. In de nabije toekomst zou daar een vervolg aangegeven kunnen worden door de uitkomsten van de peutertoetsen als eerste ijkpunt te nemen en die af te zetten tegen de resultaten die de leerlingen in groep 3 behalen.

3 Conclusies

De inspectie heeft zowel op het niveau van de gemeente, als op het niveau van de afzonderlijke locaties, gekeken naar de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Uden.

Bij het oordeel over de kwaliteit van het gemeentelijk beleid heeft de inspectie in eerste instantie gebruik gemaakt van de zelfevaluatie van de gemeente. Door middel van documentenanalyse, gesprekken en locatiebezoeken heeft de inspectie de oordelen van de gemeente geverifieerd.

Uit het onderzoek vallen de volgende conclusies te trekken:

- De gemeente Uden en de betrokken partners uit de voor- en vroegscholen hebben zich de afgelopen jaren vooral geconcentreerd in het op orde brengen van een aantal randvoorwaarden voor doelgericht VVE-beleid. De keuze voor één specifiek programma voor de VVE-locaties is hierbij zowel bevorderend als belemmerend geweest. Het voordeel hiervan was, dat er op alle locaties die met dat programma gingen werken efficiënt kon worden geschoold en ondersteund. Het nadeel is geweest dat enkele scholen buiten de boot zijn gevallen, ook al hadden die te maken met een behoorlijk aandeel leerlingen met een zogenaamd 'gewicht'. Zij waren vooral op zichzelf aangewezen om invulling te geven aan de wettelijke eisen omtrent de doelgroepkinderen.
- Ondanks opeenvolgende beleidsnotities en daarin opgenomen algemene afspraken over de beoogde invulling van het VVE-beleid op de locaties zijn er op gemeentelijk niveau tot nu toe geen harde gegevens verzameld over de effecten van het ingezette beleid en de daaraan verbonden kosten. Harde afspraken over de manier van rapporteren en het monitoren van de uitvoering zijn pas in de loop van dit schooljaar van de grond gekomen. Overigens moet het binnen Uden niet moeilijk zijn uit te gaan van een beginmeting, omdat in alle voorscholen in Uden de peutertoets wordt gehanteerd voor alle kinderen, doelgroep en niet-doelgroep. Vervolgens hanteren vrijwel alle basisscholen de daar op volgende toetsen om de vorderingen in de groepen 1, 2 en 3 te meten. Hierdoor kan op een redelijke termijn zichtbaar worden gemaakt of de kinderen in groep 3 uiteindelijk met een minder grote achterstand aan hun verdere schoolloopbaan beginnen. Uitsplitsing naar doelgroep- en niet-doelgroepkinderen is hierbij wel een vereiste.
- Op gemeentelijk niveau zijn er eveneens voldoende condities geregeld om er voor te zorgen dat er gezamenlijk kan worden opgetreden. Er is sprake van een beleidsmatige stuurgroep en een groep die zich bezig houdt met de coördinatie van de uitvoering. Een volgend stap in het uitgezette traject zal moeten zijn dat de doorgaande lijnen tussen voor- en vroegschool structureel aandacht gaan krijgen. De inspectie vindt het namelijk vreemd dat er tot nu toe nauwelijks aandacht lijkt te zijn geweest voor de inhoudelijke afstemming tussen voor- en vroegscholen, ook als ze gebruik maken van hetzelfde gebouw.
- Op het niveau van de locaties komt de inspectie allereerst tot een aantal positieve conclusies. De verantwoordelijke organisaties hebben er immers voor gezorgd dat er een doorwrocht scholingsprogramma kon worden gevolgd, resulterend in een kwaliteitsprong als het gaat om het aanbod voor de VVE-doelgroep en de werkwijzen die daar bij horen. Dat er nog onderlinge verschillen bestaan in de ontwikkeling van de competenties om daar optimaal gebruik van de kunnen maken zal duidelijk zijn, gezien de relatief korte trajecten die inmiddels zijn doorlopen. Daarom is het ook gunstig dat al is voorzien in gestructureerde vervolgscholingen.

Een centraal thema voor de komende planningsperiode zou gevonden kunnen worden in de begeleiding en zorg en in de kwaliteitszorg. Bij de zorg en begeleiding gaat het daarbij vooral om het meer planmatig omgaan met alle beschikbare kennis over de ontwikkeling van de kinderen uit de VVE-doelgroep. Evaluatie en dossiervorming zijn hierbij enkele centrale thema's. Als het gaat om de kwaliteitszorg zal er per locatie een vertaling gemaakt moeten worden van de (dan beschikbare) gemeentelijke doelen. Centrale sturing vanuit de bevoegde gezagen en het management van de voor- en vroegscholen het handvat voor verbetering.

Bijlage 1: de beantwoording van de digitale vragenlijst door de gemeente Uden

HET GEMEENTELIJKE VVE-BELEID	Ant-woord	Oordeel
<p>1a1 Definitie doelgroepkind</p> <p>Hanteert uw gemeente een definitie van wat een doelgroeppeteur is?</p> <p>- Of de peuter (later) een zgn. leerlinggewicht (0,3 of 1,2) heeft</p> <p>- Of de peuter een taal- en/of een ontwikkelingsachterstand heeft (bijvoorbeeld volgens het consultatiebureau)</p> <p>- Of de peuter is ingeschreven op een voorschool (een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf dat VVE-geld krijgt van de gemeente)</p> <p>- Of tijdens de 'wenperiode' op de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf blijkt dat kind een taal- en/of ontwikkelingsachterstand heeft.</p> <p>Hanteert uw gemeente een definitie van wat een doelgroepkleuter is?</p> <p>- Of de kleuter een leerlinggewicht (0,3 of 1,2) heeft</p> <p>- Of de kleuter een taal- of ontwikkelingsachterstand heeft (bijvoorbeeld volgens het consultatiebureau)</p> <p>- Of tijdens de 'wenperiode' in groep 1 blijkt dat kind een taal- en/of ontwikkelingsachterstand heeft.</p> <p>Heeft u een document waarin de definitie van de doelgroeppetters is beschreven?</p> <p>Heeft u een document waarin de definitie van de doelgroepkleuters is beschreven?</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Nee</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Nee</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
<p>1a2 Bereik: het aantal kindplaatsen (peuters)</p> <p>Weet u voor hoeveel peuters u VVE-plaatsen dient te creëren uit de onderwijsachterstandsgelden van het rijk?</p> <p>Voor hoeveel peuters diende u VVE-plaatsen te creëren per 1 augustus 2011?</p> <p>Voor hoeveel peuters heeft u VVE-plaatsen gecreëerd per 1 augustus 2011?</p> <p>Weet u hoeveel doelgroeppetters er in uw gemeente zijn per 1 augustus 2011, uitgaande van uw eigen doelgroepdefinitie (als u die heeft)?</p> <p>Hoeveel doelgroeppetters zijn er in uw gemeente per 1 augustus 2011?</p> <p>Hoeveel van deze doelgroeppetters hebben VVE gehad?</p> <p>Heeft u een document waarin het bereik van de doelgroepkleuters is beschreven?</p>	<p>Ja</p> <p>81</p> <p>160</p> <p>Nee</p> <p>Nee</p> <p>Nee</p> <p>Ja</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>
<p>1a3 Toeleiding</p> <p>Heeft u een document waarin is beschreven hoe het toeleidingstraject van de doelgroeppetters naar de voorschool eruit ziet?</p> <p>Kunt u hieronder kort beschrijven uit welke stappen dat traject bestaat?</p> <p>Is er een dekkend bestand van waaruit de doelgroeppetters kunnen worden geïdentificeerd ? (zoals het Integraal Dossier JGZ [ID-JGZ])</p> <p>Heeft uw gemeente zicht op de aard en de omvang van het non-bereik, d.w.z. welke ouders hun kinderen niet naar VVE laten gaan terwijl het wel doelgroeppetters zijn?</p> <p>Oordeel toeleiding.</p>	<p>Ja</p> <p>Nee</p> <p>Nee</p> <p>Ja</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>

1a4 Ouders		
Gericht ouderbeleid: Is er sprake van een analyse van de ouderpopulatie, waardoor duidelijk wordt waar het VVE-ouderbeleid zich op moet richten? Kunt u hieronder kort beschrijven wat die analyse inhoudt?	Nee	2
Wordt in het ouderbeleid expliciet uitgewerkt dat zoveel mogelijk ouders worden bereikt? Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid om zoveel mogelijk ouders te bereiken inhoudt?	Nee	
Worden de ouders vóórdat hun doelgroepkind naar de voorschool gaat adequaat geïnformeerd over het doel en de werkwijze van VVE en de voorschool? Is dat in een document te lezen?	Ja	3
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid om de ouders te informeren inhoudt? Via het consultatiebureau worden ouders gestimuleerd hun kind naar een voorschoolse voorziening te sturen waar VVE wordt aangeboden. Is er sprake van een vastgestelde intakeprocedure van de doelgroepkinderen? Is dat in een document te lezen?	Ja	3
Kunt u hieronder kort beschrijven wat die intake inhoudt? Peuterspeelzalen: Een peuter kan aangemeld worden met 18 maanden. Voor aanmelding kunnen ze terecht bij de peuterspeelzalen of bij het kantoor van de Stichting Udense Peuterspeelzalen. De peuter kan geplaatst worden vanaf 2 jaar. Bij het eerste speelzaalbezoek van de peuter ontvangen de ouders het inschrijfformulier. Er vinden geen intake gesprekken plaats. Geen onderscheidt in doelgroepkind of niet.	Nee	
Kinderopvang: Na aanmelding volgt een gesprek met de locatiemanager en wordt er een vragenlijst ingevuld. Is er gemeentelijk beleid om ouders te stimuleren thuis VVE-activiteiten met hun kind te doen? Is dat in een document te lezen?	Ja	3
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt? Is er gemeentelijk beleid om ouders te stimuleren op de voor(- en vroeg)school VVE-activiteiten met hun kind te doen? Is dat in een document te lezen?	Ja	3
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt? Is er gemeentelijk beleid om ouders te informeren over de ontwikkeling van het kind? Is dat in een document te lezen?	Ja	3
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt? Is er gemeentelijk beleid om rekening te houden met de thuistaal van de doelgroepkinderen? Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?	Nee	2

1a5 Integraal VVE-programma		
Is er gemeentelijk beleid over het te hanteren VVE-programma in de voorschool?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Ja	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
Is er gemeentelijk beleid over het te hanteren kind- of leerlingvolgsysteem in de voor- en/of vroegschool?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Ja	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
1a6 Externe zorg		
Is er gemeentelijk beleid over de (externe) zorg voor peuters die meer nodig hebben dan VVE?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Nee	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
De gemeente heeft een sluitende jeugdketen.		
De gemeente heeft voorschoolse zorgteams ingezet. De wijkverpleegkundige van de GGD komt 2 tot 4x per jaar op een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf om peuters te bespreken waar zorgen over zijn.		
1a7 Interne kwaliteitszorg van de voor- en de vroegscholen		
Zijn er gemeentelijke afspraken over de manier waarop de voor- en vroegscholen hun interne kwaliteitszorg uitvoeren?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Nee	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
De peuterspeelzalen en kinderdagverblijven moeten voldoen aan de wet. Hierop worden ze door de GGD geïnspecteerd.		
De gemeente heeft een handhavingnotitie.		
1a8 Doorgaande lijn		
Is er gemeentelijk beleid over de VVE-coördinatie tussen de voor- en de vroegschool?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Ja	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
Is er gemeentelijk beleid om zoveel mogelijk kinderen door te laten stromen van de voorschool naar een vroegschool?	Nee	2
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
Is er gemeentelijk beleid over de zgn. 'warme overdracht' van de voorschool naar de vroegschool?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Ja	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
Is er gemeentelijk beleid over de afstemming van het aanbod van de voor- en de vroegschool op elkaar?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Ja	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		
Is er gemeentelijk beleid over de afstemming van pedagogisch-educatief handelen van de voor- en de vroegschool op elkaar?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Ja	
Kunt u hieronder kort beschrijven wat dat beleid inhoudt?		

<p>1a9 Resultaten</p> <p>Zijn er gemeentelijke afspraken met de schoolbesturen over de te bereiken resultaten met VVE? Nee 2</p> <p>Kunt u hieronder kort beschrijven wat die resultaatafspraken zijn? (Een voorbeeld: Minder dan 25% van de doelgroepkinderen scoort op D- of E-niveau bij de Cito-toetsen Taal voor kleuters en Ordenen)</p>
<p>1a10 Nadere VVE-afspraken op gemeentelijk niveau</p> <p>Zijn er nadere gemeentelijke afspraken over de voorscholen? Dus 'bovenop' de wettelijke eisen. Nee</p> <p>Kunt u hieronder kort beschrijven wat die nadere afspraken over de voorscholen zijn?</p> <p>Zijn er nadere gemeentelijke afspraken over de vroegscholen? Ja</p> <p>Bijvoorbeeld in LEA-verband.</p> <p>Is dat in een document te lezen? Nee</p> <p>Kunt u hieronder kort beschrijven wat die nadere afspraken over de vroegscholen zijn?</p> <p>Op dit moment zijn we bezig met harmonisatie en hoe we VVE hier een plek in kunnen geven.</p>
<p>1b VVE-coördinatie op gemeentelijk niveau</p> <p>Is er VVE-coördinatie op gemeentelijk niveau wat betreft de aansturing van VVE? (Stuurgroep, LEA, e.d.) Ja 3</p> <p>Is dat in een document te lezen? Ja</p> <p>- projectplan vvedefinitief.doc</p> <p>Kunt u hieronder kort beschrijven hoe die VVE-aansturing op gemeentelijk niveau er uit ziet?</p> <p>Is er VVE-coördinatie op gemeentelijk niveau wat betreft de uitvoering van VVE? (bijv. in de werkgroep VVE, of zoiets) Ja 3</p> <p>Is dat in een document te lezen? Ja</p> <p>Kunt u hieronder kort beschrijven hoe die coördinatie van de VVE-uitvoering er uit ziet?</p>
<p>1c Systematische evaluatie en verbetering van VVE op gemeentelijk niveau</p> <p>Wordt VVE op gemeentelijk niveau systematisch geëvalueerd en verbeterd? (via een (VVE)monitor, gemeentelijk VVE-evaluaties, VVE-beleidsplannen, en dergelijke?) Ja 3</p> <p>Is dat in een document te lezen? Nee</p> <p>Kunt u hieronder kort beschrijven hoe die systematisch evaluatie en verbetering van VVE op gemeentelijk niveau er uit ziet?</p> <p>Er wordt een nieuw projectplan voor de LEA geschreven. Hierin zullen we bepalen hoe en wanneer we gaan evalueren.</p> <p>In het uitvoeringsplan staat wel dat we jaarlijks willen evalueren.</p>

DE VVE-CONDITIES	Ant-woord	Oordeel
2a GGD-rapport Heeft u afspraken met de GGD dat zij bij het beoordelen van de kinderdagverblijven óók de voorschoolse educatie (het zgn. 8e domein) beoordelen?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Nee	
Is u bekend vanaf welke datum de GGD ook het 8e domein meeneemt in haar beoordeling van de kinderdagverblijven?	Ja	3
Wat is die datum?	01-01-2012	
Heeft u afspraken met de GGD dat zij bij het beoordelen van de peuterspeelzalen óók de voorschoolse educatie (het zgn. 8e domein) beoordelen?	Ja	3
Is dat in een document te lezen?	Nee	
Is u bekend vanaf welke datum de GGD ook het 8e domein meeneemt in haar beoordeling van de peuterspeelzalen?	Ja	3
Wat is die datum	01-01-2012	
2b Gemeentelijk subsidiekader Is er een gemeentelijk VVE-subsidiekader voor de voorscholen (of een verordening, een beschikking, e.d.)	Ja	3
Staat daarin dat de maximale groepsgrootte 16 peuters per groep is?	Ja	3
Wordt er een ander maximum gehanteerd?	Nee	
Wat is dan de maximale groepsgrootte?		
Staat daarin dat er voor elke groep sprake moet zijn van een "dubbele bezetting"?	Ja	3
Wordt er een ander criterium voor de bezetting gehanteerd?	Nee	
Wat is dat criterium?		
Staat daarin dat er voor elke groep minimaal 10 uur VVE gegeven wordt?	Ja	3
Wordt er een ander criterium gehanteerd?	Nee	
Wat is dat criterium?		
Staat daarin dat de leidsters/beroepskrachten gekwalificeerd moeten zijn, d.w.z. dat ze minimaal MBO-3 niveau zijn?	Ja	3
Wordt er een ander criterium gehanteerd?	Nee	
Wat is dat criterium?		
Staat daarin dat de leidsters/beroepskrachten voldoende geschoold moeten zijn voor VVE?	Ja	3
Wat zijn de scholingseisen in uw gemeente?		
Piramide geschoold.		
Staat daarin dat er voor elke leidster/beroepskracht een opleidingsplan moet zijn? (N.B. Het mag ook één plan zijn waarin per leidster het opleidingsplan staat.)	Nee	2

Bijlage 2 De resultaten op de digitale vragenlijsten van de voor- en de vroegscholen

NB1 In onderstaande tabellen zijn de gegevens van een deel van de vragen getotaliseerd over de het totaal van de daar op gerichte vragen.

NB2 Een deel van de vragenlijsten is niet of slechts gedeeltelijk ingevuld. Hierdoor tellen de scores niet altijd op tot hetzelfde aantal gegeven antwoorden.

NB3 De gegevens van sommige indicatoren zijn nog niet uitgesplitst naar de onderliggende subvragen.

CONDITIES	1	2	3	4
A0.0 Samenwerking met voor/vroegschool ja: 9, nee: 8				
A0.1 Recent GGD-rapport			17	
A0.2 VE-basisvoorwaarden		7	10	
A2 Groepsgrootte			17	
A3 "Dubbele bezetting"		10	17	
A4.1 VVE-tijd per week		8	9	
A5.2 Opgeleide leidsters			17	
A5.3 Nederlands spreken		1	16	
A5.4 VVE-geschoold		13	5	9
A5.5 Jaarlijks opleidingsplan		5	10	2

ouders	1	2	3	4
B1 Gericht ouderbeleid		23	4	
B2 Vooraf info aan ouders		9	18	
B3 Intake		3	24	
B4 Thuis VVE		13	23	
B5 VVE-participatie		24	24	
B6 Info ouders ontwikkeling		1	13	13

KWALITEIT VAN DE UITVOERING VAN VVE	1	2	3	4
C1.1 Integraal programma		2	23	
C1.2 Doelgerichte planning		3	24	
C1.4a Opklimmende moeilijkheidsgraad				
C1.4b Brede ontwikkeling				
C1.4c Leeftijdifferentiatie				
C1.4d Differentiatie ontw.niveau				
C2.5 Inrichting ruimte		5	22	

ONTWIKKELING, BEGELEIDING EN ZORG	1	2	3	4
D1.1 Volgen ontwikkeling		2	25	
D1.2a Planning hele groep				
D1.2b Planning kleine groep				
D1.2c Planning (zorg)leerlingen				
D1.3 Evaluatie begeleiding		9	18	
D2.1 Externe zorg?		11	15	
D2.2b Overleg ouders externe zorg				
D2.3 Volgen ext zorg		3	24	

KWALITEITSZORG BINNEN DE VOOR- C.Q. VROEGSCHOOL	1	2	3	4
E1 VVE-coördinatie binnen		6	21	
E2 VVE evalueren		11	16	
E3 Opbrengsten evalueren		5	22	
E4 Verbetermaatregelen		15	37	
E5 VVE borgen		9	18	
E6 VVE in kwazo-bs		11	9	

DOORGAANDE LIJN	1	2	3	4
F1 VVE-coördinatie tussen		14	13	
F2 Doorstroom		14	1	2
F3 Warme overdracht		5	10	3
F4 Afstemming aanbod		26	9	
F5 Afstemming ped/educ		49	5	
F6 Afstemming over ouders		26		
F7 Afstemming begeel/zorg		24	3	

OPBRENGSTEN VAN VVE	1	2	3	4
G1 VVE-resultaten meten		6	4	
G2 Niveau VVE-resultaten		5	1	
G3 Verlengde kleuterperiode		4	6	